

ระบบห้องสมุดอัตโนมัติสำหรับห้องสมุดเฉพาะ**
(ตอนที่ 1)

สุปรียา ลุลิตานนท์ แปลและเรียบเรียง*

สถิติการจำหน่ายระบบห้องสมุดอัตโนมัติให้แก่ห้องสมุดเฉพาะในปี ค.ศ. 1995 เพิ่มขึ้นจากปีก่อน แต่ผู้จำหน่ายรายใหญ่ยังคงเป็นรายเดิม ส่วนแบ่งในตลาดไมโครคอมพิวเตอร์ส่วนใหญ่เป็นของ Immagic, Inc. และ Data Trek, Inc. สำหรับตลาดมินิคอมพิวเตอร์ จะเป็นของ Ameritech และ IME จากภาพที่ 1 และ 2 จะเห็นการเปรียบเทียบของค่างานจำหน่ายระบบห้องสมุดอัตโนมัติที่ออกแบบสำหรับห้องสมุดเฉพาะอย่างชัดเจน โปรแกรมสำเร็จรูปเหล่านี้จะรวมงานยืม-คืนอัตโนมัติ และงานทำบัตรรายการออนไลน์ไว้ด้วย

ข้อมูลที่จะเสนอต่อไปนี้ ได้รวบรวมมาจาก The Directory of Library Automation Software, Systems, and Services ; Cibbarelli's Surveys และ Library Journal Cibbarelli's Surveys เป็นการสำรวจความคิดเห็นของผู้ใช้ที่มีต่อโปรแกรมสำเร็จรูปและบริษัทผู้จำหน่ายในหัวข้อต่างๆ คือ กลุ่มผู้ใช้ บริการ การฝึกอบรม ความน่าเชื่อถือ ประสิทธิภาพ ความยากง่ายในการใช้ ความมั่นคงของบริษัทผู้จำหน่าย และความพึงพอใจโดยรวม

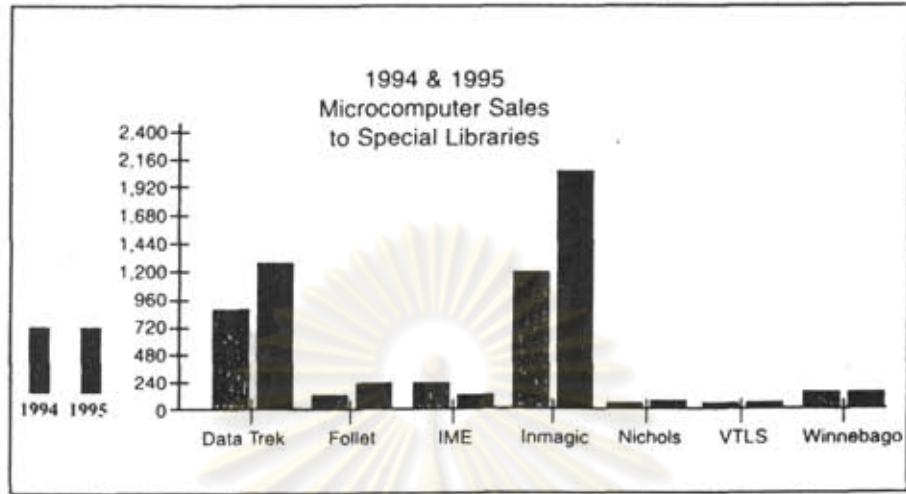
Library Journal จะทำการสำรวจสถิติการจำหน่ายโปรแกรมสำเร็จรูปในระบบห้องสมุดอัตโนมัติทุกปี ผู้จำหน่ายจะรายงานยอดจำหน่าย และ ส่วนแบ่งในตลาดของตนแก่ Library Journal

โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับไมโครคอมพิวเตอร์มีปริมาณการจำหน่ายสูงขึ้น ในขณะที่โปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับมินิคอมพิวเตอร์มีราคาแพงขึ้น

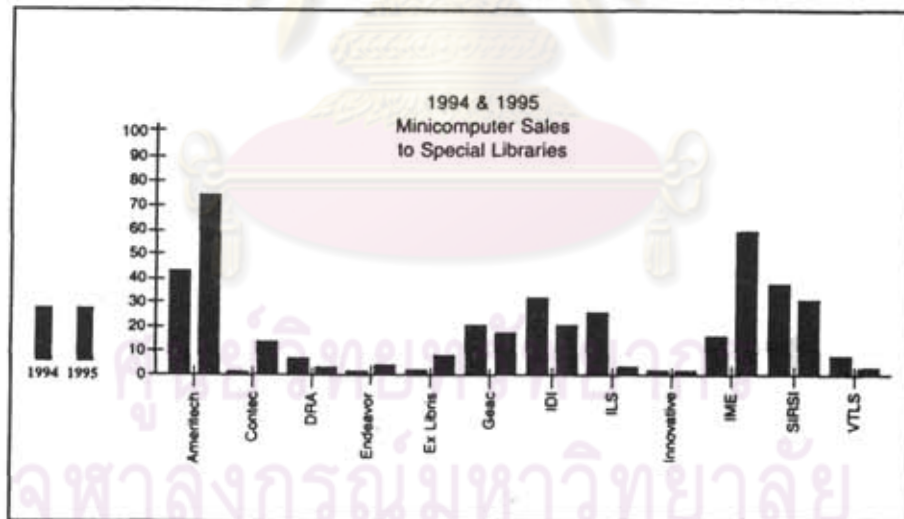
** แปลและเรียบเรียงจาก Pamela Cibbarelli. "IOLS Software for Special Libraries : An Overview of Today's Best Options." Computers in Libraries Vol.16, No.6 (June 1996) : p.32-39.

* หัวหน้าห้องสมุดคณะศึกษาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

(ภาพที่ 1)

(ภาพที่ 2)

บริษัทผู้ค้าและสินค้าที่จำหน่าย

Inmagic, Inc. เป็นผู้นำในตลาดด้านจำนวนระบบที่จำหน่ายให้แก่ห้องสมุดเฉพาะ ในปี ค.ศ. 1995 บริษัทนี้ได้เริ่มจำหน่ายโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับระบบห้องสมุดอัตโนมัติในห้องสมุดเฉพาะ

ตั้งแต่ ค.ศ. 1980 มีลูกค้า 30,000 ราย ใน 55 ประเทศทั่วโลก ได้ผลิตโปรแกรม ต่อไปนี้

1. INMAGIC Plus เป็นโปรแกรมจัดการข้อมูลที่เน้นข้อความ ใช้สำหรับงานทำบัตรรายการออนไลน์ งานสิ่งพิมพ์ต่อเนื่อง บริการยืม-คืน งานจัดหา เป็นต้น โปรแกรมนี้ไม่จำกัดความยาวของเขตข้อมูล หรือจำนวนระเบียบในฐานข้อมูล มีฐานข้อมูลที่ออกแบบไว้แล้วและต้นแบบรายงานผลสำหรับห้องสมุดออนไลน์แบบเบ็ดเสร็จ (integrated online librarysystem)

2. INMAGIC Image เหมือนกับข้อ 1. แต่ใช้กับข้อมูลที่รูปภาพ

3. Search Magic Plus พัฒนาให้สามารถสืบค้นข้อมูลได้กว้างขวางขึ้น ออกจำหน่าย

ค.ศ. 1993

4. Inmagic DB/Text-works เป็นโปรแกรมใหม่สำหรับเล่นบน Windows และระบบเครือข่าย ออกสู่ตลาด ค.ศ. 1995 สามารถเชื่อมโยงฐานข้อมูล และจัดการข้อมูลภาพและข้อความ (Full-text) ได้แบบเบ็ดเสร็จ

ในการสำรวจหาคะแนนนิยมจากผู้ใช้ INMAGIC Plus ได้คะแนน 8.2 จากคะแนนเต็ม 10 ในด้านความพึงพอใจโดยรวม Inmagic, Inc. รายงานว่ามียอดขาย 2,284 ระบบ ในปี ค.ศ. 1995 ร้อยละ 90 จำหน่ายให้แก่ห้องสมุดเฉพาะ

Data Trek, Inc, ผลิตโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับระบบห้องสมุดอัตโนมัติหลายโปรแกรมที่ใช้ในห้องสมุดเฉพาะ ได้แก่

1. Graphical Library Automation System (GLAS) ใช้กับไมโครคอมพิวเตอร์ที่เล่นบน Windows ออกสู่ตลาด ค.ศ. 1995 สามารถทำงานได้หลายอย่าง สืบค้นด้วยคำสำคัญและแสดงผลได้ทั้งข้อความและภาพ มี Image Link ซึ่งทำหน้าที่บันทึกภาพและเชื่อมโยงกับภาพที่อ่านเข้าสู่ระบบได้ เช่น ภาพถ่าย แผนที่ และ ภาพลายเส้น

2. Manager Series ผลิต ค.ศ. 1981 และติดตั้งแล้วกว่า 2,000 แห่ง สำหรับห้องสมุดเฉพาะขนาดเล็ก

3. Professional Series จำหน่ายให้กับห้องสมุดขนาดใหญ่ ออกสู่ตลาด ค.ศ. 1989 และติดตั้งแล้วกว่า 1,000 แห่ง เหมาะสำหรับการสืบค้นข้อความและภาพ ผู้ใช้สามารถออกแบบเขตข้อมูลเอง และเป็นโปรแกรมแบบเบ็ดเสร็จ

นอกจากนี้ Data Trek, Inc. ยังได้ผลิตโปรแกรมเสริมขึ้นมาใช้งานร่วมกันอีก เช่น

1. NetPac ใช้งานในระบบเครือข่ายบน Internet
2. WorldPac ใช้งานในระบบ Word Wide Web โดยใช้ Mosaic หรือ Netscape
3. GoPac ใช้งานร่วมกับ Microsoft Windows เพื่อแสดงข้อมูลภาพบน OPAC

ในปี ค.ศ. 1993 Manager Series มีลูกค้า 288 ราย จากผลสำรวจคะแนนนิยม
โปรแกรมนี้ได้คะแนน 7.7 ในด้านความพึงพอใจโดยรวมของผู้ใช้ Data Trek, Inc. มียอด
จำหน่าย 1,535 ระบบ ในปี ค.ศ. 1995 ร้อยละ 79 จำหน่ายให้แก่ห้องสมุดเฉพาะ

(โปรดติดตามฉบับต่อไป)

ข้อคิด เพื่อชีวิตที่มีความสุข

(ของ H. Jackson Brown, jr.)

Understand that happiness is not

based on possessions, power, or prestige,
but on relationships with people you love.

and respect

จงรู้ว่าพื้นฐานของความสุขไม่ได้อยู่ที่วัตถุสิ่งของ

อำนาจวาสนา หรือบารมี

แต่อยู่ที่ความสัมพันธ์ที่เรามีกับบุคคลที่เรารักและเคารพ

#####